

memo

aan: Gemeente Ommen

van: Iris Baijens

projectnummer: 230302.02

datum: 19 mei 2025

betreft: Onderzoek aanwezigheid steenuil

De gemeente Ommen heeft het voornemen om te komen tot een dorpsuitbreiding van Beerzerveld. In navolgende afbeelding is het plangebied rood omkaderd. Het voornemen is om hier woningen te realiseren.

Plangebied rood omkaderd

Naar aanleiding van een zienswijze op het TAM- omgevingsplan woningbouw Beerzeveld, is er veldbezoek uitgevoerd om de aanwezigheid van een steenuilennest op de Nijboerstraat 14 te Beerzerveld te kunnen bevestigen.

Onderzoek

... Het onderzoek is uitgevoerd door een veldbezoek op de Nijboerstraat 14 op 15 mei 2025. Er heeft geen volledig steenuilenonderzoek plaatsgevonden omdat de onderzoeksperiode conform het onderzoeksprotocol¹ opgesteld door het Netwerk Groene bureaus al verlopen was. Het doel van het onderzoek was daarom alleen de aanwezigheid van de steenuil te bevestigen. Middels één bezoek in mei is het niet mogelijk de afwezigheid aan te tonen.

Resultaten

... Tijdens het bezoek is de steenuil op het dak aangetroffen van de Nijboerstraat 14, zie onderstaande foto. Ook heeft de bewoners foto's getoond waarop duidelijk te zien is dat er de afgelopen jaren jongen in de tuin hebben gezeten. De bewoner geeft aan dat de steenuil onder de dakrand broedt, aan de kant van de oprit. Hiermee is voldoende aangetoond dat de steenuil broedt naast het besluitgebied. Omdat de steenuil een klein leefgebied heeft, en direct langs zijn broedgebied foerageert is ook aangetoond dat het besluitgebied als foerageergebied dient.

¹

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2023)
Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie nov 2023.
<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen/protocollen-vis-amfibie-reptiel-vogel>

Steenuil (rode cirkel) en locatie nest (groene cirkel)

Vervolgstappen

In het besluitgebied is de steenuil aangetroffen. Met de geplande werkzaamheden gaat het leefgebied van de steenuil waarschijnlijk verloren. In dat geval is sprake van een schadelijke handeling die leidt tot een vergunningsplicht. Voor de werkzaamheden is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig in combinatie met het treffen van mitigerende maatregelen.

Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aanvragen

Het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen waarbij beschermde soorten zoals de steenuil worden verstoord is wettelijk gezien mogelijk als men in het bezit is van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit. Een dergelijke om-

gevingsvergunning dient voor dit project aangevraagd te worden bij de provincie Overijssel.

Bij het indienen van een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit dient een projectplan te worden opgesteld. In dit plan wordt onder andere de verspreiding van de betreffende beschermde soort in het besluitgebied verwoord alsmede het (wettelijk) belang van de ingreep onderbouwd. Daarnaast dient een uitgebreide alternatievenafweging plaats te vinden over waarom de verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen niet is te voorkomen.

...

Een omgevingsvergunning wordt enkel verleend als voldoende mitigerende maatregelen worden getroffen om zoveel mogelijk schade aan steenuil te voorkomen. Daarnaast dient te allen tijde rekening gehouden te worden met alle broedende vogels en de zorgplicht.

Mogelijke mitigerende maatregelen

Voor de mitigatie van de steenuil moet er leefgebied gezocht worden waardoor er nieuw leefgebied ontstaat. Hierbij is het belangrijk dat binnen een leefgebied alle onderdelen voor de steenuil aanwezig zijn. Hierbij gaat het niet alleen om nesten, maar ook om rustplaatsen, schuilmogelijkheden en voldoende voedsel. Dit leefgebied kan het beste gerealiseerd worden in het buitengebied of aan de rand van de bebouwde kom. Een aantal maatregelen die uitgevoerd kunnen worden zijn:

...

- Nestkast plaatsen: als er geen geschikte nestplaatsen aanwezig zijn kan er een speciale steenuilenkast geplaatst worden;
- Nieuwe bomen: nieuwe bomen aanplanten bijvoorbeeld in de vorm van een hoogstamboomgaard, door het creëren van bosjes of als onderdeel van een houtsingel draagt bij aan een afwisselend en kleinschalig agrarisch landschap. Om prooidieren voor de steenuil te stimuleren, helpt het als een groot deel van deze bomen ook noten, vruchten of zaden dragen;
- Struiken: struiken vormen het belangrijkste onderdeel van een houtsingel; een landschapselement dat zeer waardevol is voor een steenuil, omdat het voor deze uilensoort beschutting biedt. Daarnaast creëert het ook leefgebied voor muizen; de belangrijkste prooi voor de steenuil. Als een substantieel deel van de struiken noten, vruchten of zaden dragen, verbetert dit de leefomgeving met voedsel voor de steenuil;
- Ruigtekruiden en kruidenrijk gras: beide (ruigtekruiden wat meer dan kruidenrijk gras) bieden leefgebied en beschutting voor muizen om er te leven en voort te planten. Dit zorgt voor een gezonde muizenstand op de betreffende locaties.

Ook stimuleert het de hoeveelheid insecten. Grote insecten, zoals kevers, zijn ook een goede prooi voor steenuilen. De voorkeur gaat uit naar een natuurlijk verschrallingsbeheer, waarbij vanzelf een soortenrijke kruidige vegetatie ontstaat. In het geval het aantal soorten achterblijft, kan het inzaaien van een kruidenmengsel overwogen worden;

- Kort gemaaid gras: waar de muizen in het kruidenrijke gras en de ruigtekruiden zich goed kunnen ontwikkelen, kunnen de steenuilen deze muizen juist goed in het korte gras vangen. Een afwisseling van lange en korte kruidige vegetatie is daarom erg belangrijk;
- Poel: bij het op een natuurlijke wijze inrichten van een poel, bijvoorbeeld met een flauwe oever, kunnen amfibieën zich goed ontwikkelen. Amfibieën zijn een alternatieve prooi die belangrijk zijn als voedsel voor steenuilen als bijvoorbeeld de muizenstand laag is;
- Aanleggen van kleine landschapselementen, zoals overhoekjes, takkenrillen, houtstapels, composthopen of mesthopen.